

УДК 351 : 336.7

Дегтяр Андрій Олегович

завідувач кафедри менеджменту і адміністрування
Харківської державної академії культури
Міністерства культури України,
доктор наук з державного управління, професор

Калюга Олег Олександрович

старший викладач кафедри менеджменту і адміністрування
Харківської державної академії культури
Міністерства культури України,
кандидат наук з державного управління

АНАЛІЗ СВІТОВОГО ФІНАНСОВОГО РИНКУ ПІД ЧАС КРИЗИ 2008 РОКУ ТА УПРАВЛІННЯ УКРАЇНСЬКИМ ФІНАНСОВИМ РИНКОМ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

***Анотація.** У статті розглядається стан світового фінансового ринку під час кризи 2008 року. Визначено проблемні аспекти світового фінансового ринку. Здійснено спробу сформулювати основні напрямки реформування та вдосконалення світового фінансового ринку. Сформовано основні акценти, на які слід звернути увагу під час здійснення управління українським фінансовим ринком на сучасному етапі.*

***Ключові слова:** міжнародний фінансовий ринок, український фінансовий ринок, прями іноземні інвестиції, глобалізація, криза, фінансові інструменти.*

Дегтярь А.О., Калюга О.А. Анализ мирового финансового рынка во время кризиса 2008 года и управления финансовым рынком на современном этапе

***Аннотация.** В статье рассматривается состояние мирового рынка во время кризиса 2008 года. Определены проблемные аспекты мирового рынка. Предпринята попытка сформировать основные направления реформирования и совершенствования мирового рынка. Сформированы основные акценты, на которые необходимо обратить внимание при осуществлении управления украинским финансовым рынком на современном этапе.*

***Ключевые слова:** международный финансовый рынок, украинский финансовый рынок, прямые иностранные инвестиции, глобализация, кризис, финансовые инструменты.*

Diegtiar A.O. Kaliuha O.A. Analysis of the global financial markets during the crisis of 2008 and Ukrainian governance of financial markets at the present stage

***Annotation.** The article analyzes the state of the world market during the 2008 crisis. The identified aspects of the global financial market. An attempt was made to form the main directions of reforming and improving global financial market. Formed focus on that need attention in the implementation of management Ukrainian financial market today.*

***Keywords:** the international financial market, the Ukrainian financial market, foreign direct investment, globalization, crisis, financial instruments.*

Постановка проблеми у загальному вигляді. В умовах формування ринкових відносин більш важливого значення набуває фінансовий ринок, об'єктивною передумовою існування якого є розбіжність потреби у фінансових ресурсах у того чи іншого суб'єкта ринкових відносин із наявними власними джерелами фінансування. Фінансовий ринок не просто виконує функцію обміну тимчасово вільних грошових коштів на певні фінансові активи, але й обслуговує товарні ринки та ринки сфери послуг, формує і забезпечує товарно-грошові відносини в багатьох аспектах їх прояву. У загальному вигляді фінансовий ринок відбиває попит і пропозицію на фінансові ресурси.

У сучасних умовах розвитку України все більш важливу роль відіграє міжнародний фінансовий ринок, що є перерозподільним механізмом світових фінансових потоків. Масштабність переливу капіталу відбивається на дальшому відокремленні сфери обігу від сфери виробництва. Відбуваються помітні структурні зміни складових ринку, більш глибоке взаємопроникнення та взаємодоповнення. Певний вплив на зміни, що відбуваються на міжнародному фінансовому ринку, мають нові ринки капіталу, до яких також належить і Україна. Розвиток фінансового ринку для України є важливим компонентом забезпечення тривалого економічного зростання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемам розвитку світового фінансового ринку присвячено праці таких науковців, як А. Тейлор, К. Рейнхарт, Дж. Сорос, М. Фрідман та ін. Питанню становлення та розвитку вітчизняного фінансового ринку присвятили свої праці І. Рекуненко, О. Брегеда, О. Дегтяр, В. Кравець, З. Луцишин та інші, наукові праці та публікації яких є надзвичайно актуальними у сфері дослідження вітчизняного фінансового ринку та його структури.

Водночас у роботах вітчизняних та зарубіжних учених певні аспекти цієї наукової проблеми залишаються недостатньо висвітленими, а також

потребують дальшого дослідження потенційні напрямки розвитку світового та українського фінансового ринку.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Невирішеними проблемами залишаються уникнення фінансових криз у світовій економіці та напрямки реформування світового фінансового ринку.

Формулювання цілей статті. Метою статті є аналіз кризи світового фінансового ринку 2008 року й визначення ефективних механізмів управління фінансовим ринком в Україні.

Виклад основного матеріалу. Фінансовий ринок відбиває специфічну сферу грошово-інвестиційних відносин, що виникають у процесі руху фінансових ресурсів між державою, юридичними та фізичними особами за допомогою спеціалізованих фінансових інститутів. Об'єктами відносин на фінансовому ринку є цінні папери, фінансові послуги і грошово-кредитні ресурси.

Фінансовий ринок перебуває в стані постійного оновлення, має надзвичайно рухливу структуру – як валютну, так і функціональну, багато в чому визначає на сучасному етапі розвиток ринків товарів і послуг. Відбувається, наприклад, поступова зміна валютної структури світових фінансових ринків через створення і поступове розширення валютних блоків навколо провідних країн світу (євро – країни Євросоюзу, деякі країни Африки; долар – США, Канада, деякі країни Латинської Америки – Еквадор, Панама; у Східноазійській зоні вільної торгівлі (АСЕАН, КНР, Японія, Республіка Корея, Індія, Австралія, Нова Зеландія) він функціонує як індикатор АСУ (азійська розрахункова одиниця); диверсифікація валютних резервів і зміна режимів прив'язки національних валют (Російська Федерація – бівалютна корзина на основі євро та долара США, юань (женьмінбї) КНР – вартість з 21.07.2010 р. визначається на базі 4 валют).

Змінюється структура фінансових інструментів на користь інструментів реального сектору – корпоративних цінних паперів та їх похідних (упродовж 1990–2005 рр. щоденний обсяг операцій на валютних ринках зріс у 2,3 разу, з 880 млрд дол. США до 2000 млрд дол. США, а ринок облігацій – у 5 разів, зі 195 до 990 млрд дол. США), а також зростає роль фондових ринків: за деякими підрахунками, лише 25% коштів залучалися бізнесом та урядами за рахунок банківських кредитів, решта – через ринки цінних паперів. Поряд з цим зростає взаємозв'язок між реальним і фінансовим секторами економіки через широке користування світовими фінансовими активами з метою отримання коштів для фінансування реального сектору ТНК, урядами країн, міжнародними фінансовими організаціями (МВФ для фінансування своєї діяльності, наприклад, не обмежується виключно внесками країн, а й залучає позики в рамках Генеральних і Нових угод про позики: у Японії – 100 млрд дол. США, у країн ЄС – 100 млрд дол. США, у Норвегії – 4,7 млрд дол. США, у Канади – 10 млрд дол. США, продає короткострокові ноти, що купують уряди Російської Федерації, КНР і Бразилії, [12]; МБРР для фінансування своїх програм продає облігації на світових фінансових ринках, зокрема єврооблігації).

Світові ринки цінних паперів збільшують масштаби використання інтернет-технологій у роботі фінансових ринків (серед електронних бірж найбільшою у світі є NASDAQ, однією з найбільш технологічних – біржа в Шанхаї). Слід відзначити і той факт, що різко зросла частка спекулятивних операцій на ринках: на 2010 рік вони становили майже 95% усіх операцій, а за деякими оцінками, до реального сектору потрапляє не більше 10% засобів, що обертаються на світових фінансових ринках [5]. Це пов'язано насамперед із зростанням сектору торгівлі інструментами хеджування ризиків – інструментами ринку вторинних фінансових інструментів (ф'ючерсів, опціонів, варантів, свопів, їх комбінацій), що часто не мають

під собою жодного забезпечення і використовуються виключно як інструмент спекуляції; ринкова капіталізація цього сегмента 2008 року порівняно з 2007 р. стрімко зросла з 20,4 трлн дол. США до рівня 33,9 трлн дол. США [7].

У посткризовий період різко зростає турбулентність світового фінансового ринку, що виявляється в швидкій зміні напрямків потоків коштів на ринках. Упродовж 2009–2010 рр. відбувалася, наприклад, переорієнтація інвесторів на ринки країн, що розвиваються, та на ринки країн з перехідною економікою, про що свідчить динаміка прямих іноземних інвестицій цих років (майже 50% усіх річних прямих іноземних інвестицій [10]) і зростання ролі державних фінансів у світових фінансових потоках (2010 року понад 10% усіх прямих іноземних інвестицій у світі складала інвестиції компаній, що мали значну частку державної власності [10]). На провідні позиції за первинним розміщенням акцій та їх додаткових емісій виходили біржі переважно Азійсько-Тихоокеанського регіону (Шанхаю, Шеньчженю та Сінгапуру), зумовивши перше з 2007 р. зростання транскордонних потоків капіталу: 2007 р. – 10,9 трлн дол. США (15% світового ВВП), 2008 р. – 1,9 трлн дол. США [8], 2009 – 1,6 трлн дол. США, 2010 р. – 4,4 трлн дол. США (8% світового ВВП) [9]. Відбувалася й диверсифікація діяльності у світових фінансових центрах, зростання світових фінансових центрів у Південно-Східній Азії, країнах Близького Сходу та Перської затоки (упродовж 2000–2009 рр. ринки часткових і боргових інструментів країн Південно-Східної Азії зростали в середньому на 18,3% на рік, тоді як ринки розвинених країн – лише на 5%, проте загальний рівень капіталізації фінансових ринків країн із ринком, що розвивається, залишався меншим – 197% ВВП проти 427% ВВП у розвинених країнах) [9].

Ще однією з тенденцій розвитку світового фінансового ринку є збільшення масштабів і глибини фінансових криз, причиною чого є

глибока розбалансованість і фактична некерованість світових потоків капіталів, а наслідком – утрата доходів населенням, скорочення заробітної плати, спад виробництва в реальному секторі економіки. Остання тенденція є однією з провідних у глобалізованій економіці, частота та глибина криз посилюється, а так звана волатильність (здатність до несподіваних коливань) фінансових ринків збільшується. Світова фінансова криза 2007–2008 рр. впливала на міжнародну економічну діяльність через скорочення глобальних фінансових активів на 9%, причому від цього більшою мірою постраждали розвинені країни. У реальному секторі її проявами були обвальне зростання зовнішнього боргу, різке зростання цін на нафту (11 липня 2008 р. ціна за барель нафти марки WTI сягнула історичного максимуму у 147 дол. США, у жовтні того ж року ціна на неї була вже лише 61 дол. США, у листопаді – 51 дол. США), метали, зокрема дорогоцінні, що можна пояснити переводом коштів інвесторів на ці більш надійні порівняно з фінансовими ринками, що падають. Після оголошення урядом США у вересні 2011 р. випуску довгострокових облігацій ФРС на суму 400 млрд. дол. США, якими було рекапіталізовано борг за облігаціями з більш короткими термінами погашення, інвестори почали відкликати кошти насамперед з ринків вторинних фінансових інструментів на метали, що викликало падіння цін на цих ринках. У сфері державних фінансів відбулося падіння величини золотовалютних резервів і державних стабілізаційних фондів, зростання дефіцитності бюджетів через зменшення податків, зростання внутрішньої заборгованості, зростання виплат з безробіття, спричиненого кризою в реальному секторі економіки та потребою фінансування антикризових заходів (у США держава була змушена рятувати Bank of America Corp., Wells Fargo, Citigroup, JPMorgan Chase & Co., Goldman Sachs, Morgan Stanley и Bank of New York Mellon Corp., виділивши для цього 125 млрд

дол. США, що стало найбільшою націоналізацією в банківській сфері США) [14].

Наслідки світової фінансової кризи будуть відчуватися досить довго, оскільки це перша системна криза саме чинної фінансової системи. Передусім дисбалансним залишалося співвідношення фінансового й реального сектору, оскільки продовжувалося нагромадження значних обсягів фінансових ресурсів з розширенням у ньому державних запозичень у групі провідних країн. Останні зросли до рівня 69% світового ВВП порівняно з 55% 2007 року, а з 5 трлн дол. США запозичень через ринок облігацій 4 трлн. прийшлися на державні цінні папери [9]. Продовжувалося диспропорційне зростання фінансових активів країн зі зростаючими ринками. 2010 року країни зі зростаючими ринками надали фінансових ресурсів на 2 трлн дол. США, з яких на КНР прийшлося 1,2 трлн дол. США [11]. Нових випусків цінних паперів на цих ринках було зроблено на 387 млрд дол. США, а весь світовий фінансовий ринок зріс 2010 року до позначки у 212 трлн дол. США порівняно з 202 трлн 2007 року, що створює серйозні загрози «перегріву» ринку цінних паперів у країнах зі зростаючими ринками. Зміна структури та напрямків нових випусків акцій (IPO) між 2007 р. і 2010 р. також була значущою: якщо 2007 року з 299 млрд дол. через механізми IPO 199 млрд дол. було отримано на майданчиках Лондона, Нью-Йорка й інших розвинених країн, то 2010 р. з 280 млрд дол. IPO на ці майданчики припадало тільки 116 млрд., а на КНР – 125 млрд дол. [11].

Деякими ознаками оздоровлення системи було зростання депозитної бази банків (загалом на 2,9 трлн дол. США 2010 року, з яких 385 млрд прийшлося на США, 250 млрд. – на країни Західної Європи і 1,1 трлн. – на КНР, депозитна база банків якої сягнула 8,3 трлн дол. США) [9]. Слід зважити на те, що таке зростання депозитів переважно в країнах, що розвиваються, також є диспропорційним – близько 2,5 млрд. осіб,

які проживають у цих країнах, не мають доступу до банків (не мають рахунків, не користуються послугами тощо).

Розвиток фінансового сектору впродовж 2009-2016 років мав непропорційний характер. Банківська система зростала випереджальними темпами порівняно з іншими сегментами фінансового сектору, зокрема емісійна діяльність на ринку акцій, корпоративних облігацій, випуск цінних паперів інститутів спільного інвестування. Розвиток небанківського фінансового сектору було ускладнено відсутністю ефективного законодавства, систем регулювання та пруденційного нагляду, що призвело до появи значної кількості кептивних фінансових установ і «фінансових пірамід», що стримувало розвиток ринку фінансових послуг і призводило до поглиблення кризи недовіри до фінансового сектору в цілому. Внутрішні шоки негативно вплинули на розвиток економіки, знизивши довіру споживачів фінансових послуг до банківського сектору та розбалансували фінансові ринки. Скорочення економічної активності, торговельні дисбаланси спричинили девальвацію та прискорення інфляції до 30% річних. Ці події призвели до погіршення якості кредитних портфелів банківської системи, що зумовило потребу очищення банківської системи, що почалося 2014 року, та потребувало додаткового збільшення капіталу в банки для створення значних резервів під активні операції [1]. 2014 року відрахування до резервів стало визначальним чинником збитковості банківської системи. Ситуацію з проблемними балансами банків ускладнює відсутність ефективних систем захисту прав кредиторів і споживачів, насамперед гарантій прав власності та неупередженого судочинства.

Ознаками системних проблем у фінансовому секторі України є такі:

– різке зростання частки проблемних активів на балансах банків: частка проблемних кредитів у банківському секторі зросла із 12,9% на початку 2014 р. до 24,7% наприкінці I кварталу 2015 року;

– суттєвий вплив депозитів із банківського сектору: – «-»45,4% за 2014 рік та 2015 рік за валютними депозитами та – «-» 17,9% за гривневими депозитами;

– жорсткі адміністративні заходи (зокрема щодо зняття депозитів, валютно-обмінних операцій), що були запроваджені у зв'язку з розгортанням воєнного конфлікту та економічною кризою;

– висока доларизація кредитів і депозитів – 55,9% та 53,4% відповідно станом на кінець 2015 року;

– незбалансована база активів і пасивів банків: співвідношення кредитів до депозитів сягнуло пікового значення 226,7% 2009 року та становило 158,8% на кінець 2015 року;

– з I кварталу 2014 року до II кварталу 2015 року 47 банків, із них один системно важливий банк, було оголошено неплатоспроможними;

– недостатні розміри власного та регулятивного капіталу банків унаслідок погіршення якості кредитів й інших активів і доформування резервів за активними операціями з початку 2014 року;

– масовий вихід з України великих європейських гравців фінансового сектору: після кризи 2008-2009 років близько 10 європейських банків продали свої дочірні банки в Україні або припинили ведення роздрібного бізнесу;

– відсутність первинних публічних розміщень (IPO) акцій українських компаній на місцевих і зарубіжних біржах упродовж 2013-2014 років;

– зменшення обсягу торгів на вітчизняних біржах (крім державних облігацій) на 38% 2014 року, до 76 млрд. грн., зокрема торгів акціями та деривативами на 46%, до 36 млрд. грн.;

– низька та незмінна впродовж 2008-2016 років частка страхових компаній у структурі фінансового сектору – від 2,6% до 3% від загального;

– низький рівень активів системи пенсійного забезпечення на рівні 2,5 млрд. грн., або 0,2% від ВВП на кінець 2016 року [6].

У процесі перетворення фінансового сектору України на конкурентоспроможне середовище з інвестиційно-інноваційним кліматом управління фінансовим сектором має на меті досягнення таких цілей:

– кількість банків зменшити, банківський сектор стане більш консолідованим і матиме диверсифіковану структуру – система буде більш конкурентоспроможною та менш фрагментарною;

– банківське кредитування має бути відновлено, його обсяги збільшуються темпами, що забезпечують бажану динаміку економічного зростання і не створюють інфляційного тиску;

– баланси фінансових установ мають бути очищені від проблемних активів, резерви за ризиками формуються вчасно та повним обсягом, ліміти кредитування великих позичальників і пов'язаних осіб дотримуються повним обсягом;

– слід забезпечити сталий приплив депозитів до банківської системи, суттєве зростання частки депозитів із терміном розміщення понад дев'ять місяців. Поява нових джерел довгострокових фінансових ресурсів банків на внутрішньому ринку. Співвідношення кредитів до депозитів у банківській системі перебуває в діапазоні 110% – 130%;

– потрібно впровадити макропруденційний і мікропруденційний нагляд на основі оцінки наявних і потенційних ризиків (risk based supervision), досягнути стійкості фінансової системи до макроекономічних шоків і контрциклічності фінансового сектору;

– показник достатності капіталу в системі має перевищувати 10% відповідно до принципів Базель III; потрібно запровадити додаткові буфери капіталу. Банки мають бути більш незалежні в оцінці кредитних ризиків і формуванні потрібних резервів за активними операціями;

– слід запровадити єдині правила ЄС щодо вільного руху капіталу, лібералізоване валютне законодавство, упровадити механізми хеджування валютних ризиків – доларизація пасивів українських банків має бути на рівні нижче 40%.

Висновки з даного дослідження. Основними причинами криз є різке падіння доходів населення внаслідок зростання цін і нагромадження дисбалансів у глобальній економіці, незабезпеченість фінансових ресурсів світу товарною масою. Очевидним є той факт, що широка дерегуляція фінансових ринків, що відбувалася впродовж 70–80-х рр. ХХ ст. після краху Бреттон-Вудської системи, призвела до важких економічних наслідків. Упродовж 2008–2010 рр. уряди країн світу запроваджували низку заходів з метою підтримки платоспроможності національних компаній, збільшення податків і скорочення витрат, головним чином за рахунок звуження соціальної складової державної економічної політики, що найбільш яскраво було виражено в США та країнах ЄС, але не призвело до подолання наслідків кризи. Напрямами реформування світового та українського фінансових ринків, на які часто вказують, є посилення регулювання банківської сфери через упровадження більш жорстких нормативів їх діяльності (норми резервування, співвідношення власного та позиченого капіталу, співвідношення кредитів і депозитів), посилення регулювання діяльності на ринках цінних паперів, можливе збільшення рівнів оподаткування фінансових операцій, особливо на ринках деривативів.

Перспективи подальших розвідок. Збільшення волатильності світового фінансового ринку, нерівномірність його розвитку, глибокий вплив на реальний сектор світової економіки, фактичне руйнування міфу про здатність до саморегуляції викликають потребу запровадження його реформ, зміст і напрямки яких доведеться визначати найближчим часом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Аналітичні дані щодо розвитку фондового ринку / Матеріали офіційного сайту Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nssmc.gov.ua/fund/analytics>.
2. Брегеда О. А. Ринок небанківських фінансово-кредитних установ в Україні, сучасний стан та тенденції розвитку / О.А. Брегеда // Фінанси, облік і аудит. - 2011. - Вип. 17. - С. 24-31.
3. Валютне регулювання в Україні: теорія і практика : монографія / [В.В. Маліков, І.А. Дмитрієв, О. А. Дегтяр]. – Харків : ХНАДУ, 2012. – 320 с.
4. Кравець В. І. Кількісні параметри розвитку інституційної структури фінансового ринку України / В.І. Кравець // Економічний аналіз : зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет. – Тернопіль : Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету “Економічна думка”, 2013. – Вип.12.– Частина 2. – С.246-251.
5. Луцишин З. Асиметрія та парадокс фінансової глобалізації / З. Луцишин // Міжнародна економічна політика. – 2008. – № 8-9. – С. 86.
6. Основні показники діяльності банків України / Матеріали офіційного сайту Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=36807&cat_id=36798.
7. Офіційний сайт Bank of International Settlement. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.bis.org/publ/qtrpdf/r_qa1109.pdf#page=118.
8. Офіційний сайт McKinsey Global Institute. Джерело: Global Capital Markets: Entering A New Era \ 6 th Annual McKinsey Global Institute Report, September 2009 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.mckinsey.com/Insights/MGI/Research/Financial_Markets/Global_capital_markets_entering_a_new_era.
9. Офіційний сайт McKinsey Global Institute. Джерело: Mapping Global Capital Markets 2011 \ McKinsey Global Institute Updated Research, August 2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.mckinsey.com/Insights/MGI/Research/Financial_Markets/Mapping_global_capital_markets_2011.
10. Офіційний сайт UNCTAD. Джерело: Доклад о мировых инвестициях, 2011 г. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.unctad.org/ru/docs/wir2011overview_ru.pdf.
11. Офіційний сайт World Federation of Exchanges. Джерело: 2010 World Federation of Exchanges Market Highlights [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.worldexchanges.org/files/file/stats%20and%20charts/2010%20WFE%20Market%20Highlights.pdf>.
12. Офіційний сайт МВФ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.imf.org/external/np/tre/liquid/2012/0112.htm>.
13. Рекуненко І. І. Характеристика елементів інфраструктури фінансового ринку / І.І. Рекуненко // Вісник Української академії банківської справи. - 2014. - № 1. - С. 38-44.
14. Сорос Дж. Первая волна мирового финансового кризиса. Промежуточные итоги. Новая парадигма финансовых рынков. – М.: Манн, Иванов и Фербер, 2010. – С. 36.
15. Taylor A. Global Finance: Past and Present / A. Taylor // Finance & Development, 2004, March.

Statement of the problem. In the conditions of formation of market relations are more important financial market. A prerequisite for the objective existence of the financial market is the mismatch between the need for financial resources at this or that subject of market relations with existing private funding

sources. The financial market is not just fulfills the function of exchange of temporarily free funds on certain financial assets, but also caters to commodity markets and markets of services, generates and provides the commodity-money relations in many aspects of their manifestation. In General, the financial market reflects the demand for and supply of financial resources.

Urgency. In modern conditions of development of Ukraine an increasingly important role in international financial market, which is a distribution mechanism of global financial flows. The magnitude of the flow of capital is reflected in the further separation of the sphere of circulation from the sphere of production. There are significant structural changes in the components market, a deeper interpenetration and complementarity. A certain influence on changes in the international financial market, have a new capital markets in which Ukraine belongs. The development of financial market in Ukraine is an important component of ensuring long-term economic growth.

The purpose of the article – the analysis of the crisis of the world market in 2008 and identify effective mechanisms for the financial market in Ukraine.

Our task was to study – problems remain to avoid financial crises in the world economy and directions of reforming the global financial market.

Summary. Financial Markets expresses specific area of monetary and investment relations, resulting in the movement of funds between the state, corporations and individuals through specialized financial institutions. Relation objects in the financial market are: securities, financial services and monetary resources.

Changing the structure of financial instruments for the benefit of the real sector instruments - corporate securities and their derivatives (for 1990-2005 daily volume of transactions in the foreign exchange markets increased by 2.3 times, from 880 billion dollars. 2000 billion US dollars, while the bond market - 5 times, from 195 to 990 billion US dollars), and the role of the stock market - according to some estimates, only 25% of the involved businesses and governments through

bank loans, the rest - through securities markets. Along with this growing relationship between the real and financial sectors through extensive use of international financial assets in order to obtain funds to finance the real sector multinationals, governments, international financial institutions (the IMF to finance their activities, for example, is not limited to the contributions of but also involves loans under the General and new loan agreements: Japan - 100 billion dollars. USA, EU countries - 100 billion dollars in Norway - 4.7 billion dollars in Canada - 10 billion dollars Short selling Peninsula notes that governments are buying the Russian Federation, China and Brazil ; IBRD to finance their programs sell bonds in global financial markets, including Eurobonds).

We would point out that growth in deposits primarily in developing countries, too, is disproportionate - about 2.5 billion people living in these countries do not have access to banks (no account do not use the services, etc.).

Financial Sector Development for 2009 - 2016 years had a disproportionate nature. The banking system is growing faster than other segments of the financial sector, including emission activity in the stock market, corporate bonds, issuance of securities of joint investment institutions. The development of non-banking financial sector has been complicated by the lack of effective legislation of regulation and prudential supervision, which led to a significant amount of captive financial institutions and "financial pyramids" that hampered the development of the financial services market and led to the crisis deepened distrust in the financial sector as a whole. Internal shocks adversely affected the economy, reducing consumer confidence in financial services in the banking sector and financial markets unbalance. The reduction in economic activity, trade imbalances caused devaluation and inflation to accelerate to 30% per annum. These events led to a deterioration in the quality of loan portfolios of the banking system, which necessitated cleaning of the banking system, which began in 2014, and needed additional capital increase in banks to create significant reserves for active operations.

The situation with problem banks' balance sheets complicates the lack of effective systems to protect the rights of creditors and consumers, especially property rights and impartial justice.

Conclusions and outcomes. The main cause of the crisis is the sharp drop in household income due to price increases and the accumulation of imbalances in the global economy, insecurity financial resources of world commodity mass. It is obvious that the general deregulation of financial markets that occurred during the 70-80's. XX century., After the collapse of the Bretton Woods system led to severe economic consequences. During 2008-2010, the governments of the world introduced a number of measures to support the solvency of national companies, tax increases and spending cuts, mainly due to the narrowing of the social component of the government's economic policy was expressed most clearly in the US and the EU, but has not led to overcoming the crisis. Directions of reforming international and Ukrainian financial markets, which often suggest is to strengthen regulation of the banking sector through the introduction of more stringent standards of their activities (reserve requirements, the ratio of equity and borrowed capital ratio of loans and deposits), increased regulation of activities in the securities markets, possible increasing levels of taxation of financial transactions, especially in derivatives markets.

Increased volatility in the global financial market, its uneven development, a profound impact on the real sector of the world economy, the actual destruction of the myth of the capacity for self-regulation make it necessary to introduce his reforms, content and direction which will have to determine soon.